

PRIJATÉ TEXTY

P8_TA(2018)0480

Správa o bývalej Juhoslovanskej republike Macedónsko za rok 2018

Uznesenie Európskeho parlamentu z 29. novembra 2018 o správe Komisie o bývalej Juhoslovanskej republike Macedónsko za rok 2018 (2018/2145(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na rozhodnutie Európskej rady zo 16. decembra 2005 udeliť krajine štatút kandidátskej krajiny na členstvo v EÚ,
- so zreteľom na Dohodu o stabilizácii a pridružení medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a bývalou Juhoslovanskou republikou Macedónsko na strane druhej,
- so zreteľom na konečnú dohodu o urovnaní nezhôd, ako je popísaná v rezolúciách Bezpečnostnej rady Organizácie Spojených národov č. 817 (1993) a č. 845 (1993), ukončenie dočasnej dohody z roku 1995 a vytvorenie strategického partnerstva medzi Gréckom a bývalou Juhoslovanskou republikou Macedónsko zo 17. júna 2018 známeho tiež ako dohoda z Prespy,
- so zreteľom na rámcovú dohodu uzavretú v Ochride a podpísanú v Skopje 13. augusta 2001 (Ochridská rámcová dohoda – ORD),
- so zreteľom na naliehavé priority v oblasti reforiem, ktoré Komisia vydala pre bývalú Juhoslovanskú republiku Macedónsko v júni 2015,
- so zreteľom na politickú dohodu (tzv. dohodu z Pržina) medzi štyrmi hlavnými politickými stranami v Skopje dosiahnutú 2. júna a 15. júla 2015 a na dohodu štyroch strán o jej plnení z 20. júla a 31. augusta 2016,
- so zreteľom na odporúčania skupiny odborníkov na systematický právny štát zo 14. septembra 2017,
- so zreteľom na berlínsky proces, ktorý sa začal 28. augusta 2014,
- so zreteľom na záverečné správy OBSE/ODIHR týkajúce sa predčasných parlamentných volieb z 11. decembra 2016, na ktorých sa ako pozorovateľ zúčastnil aj Európsky parlament, a komunálnych volieb z 15. októbra a 29. októbra 2017,

- so zreteľom na vyhlásenie zo samitu EÚ – západný Balkán zo 17. mája 2018 a jeho agendu priorít zo Sofie,
 - so zreteľom na závery Európskej rady z 28. júna 2018, ktorými sa schválili závery o rozšírení a procese stabilizácie a pridruženía, prijaté Radou 26. júna 2018,
 - so zreteľom na rozhodnutie hláv štátov a predsedov vlád zo zasadnutia NATO 11. až 12. júla 2018 vyzvať túto krajinu na začatie prístupových rokovaní o vstupe do aliancie,
 - so zreteľom na štrnáste zasadnutie Rady pre stabilizáciu a pridruženía medzi bývalou Juhoslovanskou republikou Macedónsko a EÚ, ktoré sa konalo 13. júla 2018,
 - so zreteľom na oznámenie Komisie zo 6. februára 2018 s názvom Dôveryhodná perspektíva rozšírenia pre krajiny západného Balkánu a väčšia angažovanosť EÚ v tejto oblasti (COM(2018)0065),
 - so zreteľom na oznámenie Komisie zo 17. apríla 2018 s názvom Oznámenie z roku 2018 o politike rozširovania EÚ (COM(2018)0450) s doplňujúcim pracovným dokumentom útvarov Komisie s názvom Správa o bývalej Juhoslovanskej republike Macedónsko za rok 2018 (SWD(2018)0154), v ktorom sa odporúča začať prístupové rokovania so zreteľom na dosiahnutý pokrok a trvalý záväzok pokračovať vo vykonávaných reformách,
 - so zreteľom na pracovný dokument útvarov Komisie o posúdení programu hospodárskych reforiem bývalej Juhoslovanskej republiky Macedónsko na roky 2018 – 2020 (SWD(2018)0134) a na spoločné závery Rady k dialógu o hospodárskych a finančných otázkach medzi EÚ a západným Balkánom a Tureckom z 25. mája 2018,
 - so zreteľom na odporúčania, ktoré na svojej štrnástej schôdzi, ktorá sa konala 7. – 8. februára 2018 v Štrasburgu, prijal spoločný parlamentný výbor EÚ – bývalá Juhoslovanská republika Macedónsko,
 - so zreteľom na proces dialógu Jeana Monneta s vrcholovým vedením a politickými stranami v parlamente (Sobranie), ktorý sa začal 17. – 18. mája 2018 v Ochride,
 - so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o tejto krajine,
 - so zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre zahraničné veci (A8-0341/2018),
- A. keďže nová vláda realizáciou spoľahlivých a inkluzívnych demokratických reforiem a aktívnym zlepšovaním susedských vzťahov preukazuje pokračujúce odhodlanie krajiny zachovať si európsku a euro-atlantickú orientáciu; keďže reformné úsilie by malo byť spojené s pretrvávajúcou podporou EÚ pri vykonávaní naliehavých reformných priorít a s merateľnými výsledkami; keďže perspektíva členstva v Európskej únii výrazne podnecuje reformy bývalej Juhoslovanskej republiky Macedónsko, najmä pokiaľ ide o fungovanie právneho štátu, nezávislosť súdnictva a boj proti korupcii; keďže bývalá Juhoslovanská republika Macedónsko sa považuje za kandidátsku krajinu, ktorá vykonala najvýraznejší pokrok, pokiaľ ide o zosúladovanie jej právnych predpisov s aquis EÚ;

- B. keďže dohoda z Prespy zo 17. júna 2018 o urovnaní nezhôd a vytvorení strategického partnerstva medzi bývalou Juhoslovanskou republikou Macedónsko a Gréckom je veľmi potrebným pozitívnym signálom stability a zmierenia v celom regióne západného Balkánu, zlepšuje dobré susedské vzťahy a regionálnu spoluprácu a pripravuje cestu pre európsku integráciu krajiny;
- C. keďže medzi Gréckom a bývalou Juhoslovanskou republikou Macedónsko bolo dohodnutých 11 opatrení na budovanie dôvery, najmä v oblasti politických a európskych záležitostí, vzdelávania a kultúry, obchodnej a hospodárskej spolupráce, prepojenosti, spravodlivosti a vnútorných vecí a spolupráce v oblasti zdravia; keďže tieto opatrenia na budovanie dôvery už priniesli hmatateľné výsledky;
- D. keďže všetky politické strany a štátne inštitúcie majú povinnosť prispievať k vytváraniu inkluzívnejšej a otvorenejšej politickej atmosféry, čo umožní ďalší pokrok v prístupovom procese EÚ;
- E. keďže krajina musí ešte viac posilniť okrem iného zákonodarnú a dozornú funkciu parlamentu, súdnictvo, dodržiavanie zásad právneho štátu, slobodu médií a boj proti organizovanému zločinu a korupcii; keďže v oblastiach verejnej správy, hospodárstva a zamestnanosti treba neochvejné reformné úsilie a zároveň treba komplexne preskúmať vykonávanie Ochridskej rámcovej dohody (ORD);
- F. keďže pristúpenie bývalej Juhoslovanskej republiky Macedónsko k NATO prispeje k mieru a stabilite celého regiónu;
- G. keďže Európska rada 28. júna 2018 schválila závery Rady z 26. júna 2018 a vytýčila cestu k otvoreniu prístupových rokovaní v júni 2019;
- H. keďže 18. júla 2018 Komisia parafovala dohodu o štatúte s bývalou Juhoslovanskou republikou Macedónsko s cieľom umožniť tímom Európskej agentúre pre pohraničnú a pobrežnú stráž (Frontex) vykonávať s krajinou a v rámci nej spoločné operácie na účely riadenia migrácie a hraníc ako základný prvok stratégie Komisie pre západný Balkán;
- I. keďže znečistenie ovzdušia je veľkým problémom v macedónskych mestách a podľa poslednej štúdie fínskeho meteorologického inštitútu a macedónskeho inštitútu pre verejné zdravie má Skopje a Tetovo najvyššiu koncentráciu jemných častíc (PM_{2,5}) zo všetkých európskych miest;
- J. keďže balkánsky región má strategický význam;
- K. keďže každá kandidátska krajina sa posudzuje jednotlivo na základe vlastných zásluh a pre harmonogram pristúpenia a tempo rokovaní je rozhodujúca rýchlosť a kvalita reforiem;
- L. keďže po dôkladnom a transparentnom právnom procese bol Nikola Gruevski usvedčený zo strany macedónskych súdov za zneužitie právomoci a odsúdený na dva roky odňatia slobody; keďže viaceré súdy potvrdili toto odsúdenie a rozhodnutie nadobudlo účinnosť po vyčerpaní všetkých postupov odvolania; keďže boli proti nemu vznesené obvinenia v ďalších štyroch prebiehajúcich trestných konaniach a je zapojený do ďalších piatich prebiehajúcich vyšetrovaní trestných činov;

Celkové reformy a dobré susedské vzťahy

1. víta silné politické odhodlanie vlády v plnej miere plniť dohodu z Pržina a naliehavé priority v oblasti reforiem, čo povedie k intenzívnejšiemu úsiliu o vykonanie reforiem súvisiacich s EÚ na základe spolupráce medzi politickými stranami a etnickými skupinami a konzultácií s občianskou spoločnosťou a zdôrazňuje, že je dôležité pokračovať v úsilí o európsku budúcnosť krajiny; nabáda novú vládu, aby zachovala pozitívnu dynamiku a zabezpečila pokrok, urýchlila a v plnej miere vykonala reformy súvisiace s EÚ, a to transparentným a inkluzívnym spôsobom; vyzýva bývalú Juhoslovanskú republiku Macedónsko, aby sa pripojila k euro-atlantickým organizáciám s cieľom zvýšiť regionálnu bezpečnosť;
2. vyjadruje veľké uznanie pozitívnej diplomacie a aktívnemu úsiliu v oblasti budovania dôvery s cieľom dosiahnuť kompromis, vyriešiť otvorené bilaterálne otázky a podporiť dobré susedské vzťahy; zdôrazňuje, že bilaterálne otázky by nemali prekážať v prístupovom procese; s potešením víta, že 14. februára 2018 nadobudla platnosť zmluva o priateľstve s Bulharskom, ktorá by mala zabezpečiť dlhodobé a zmierlivé dobré susedské vzťahy medzi týmito dvomi krajinami;
3. víta dohodu z Prespy zo 17. júna 2018 medzi Gréckom a bývalou Juhoslovanskou republikou Macedónsko a vyzdvihuje významné úsilie oboch strán o dosiahnutie obojstranne uspokojivého riešenia v otázke názvu; víta jej ratifikáciu parlamentom bývalej Juhoslovanskej republiky Macedónsko 20. júna a 5. júla 2018; domnieva, že je v záujme občanov krajiny, aby všetci politickí činitelia a občianska spoločnosť konali konštruktívne a uvedomovali si svoju historickú zodpovednosť; naliehavo vyzýva jej strany, aby uprednostnili záujmy svojich krajín pred straníckymi politickými záujmami, aby riadne informovali svojich občanov o obsahu a dôsledkoch dohody a dôsledne vykonali všetky vnútorné postupy ratifikácie a vykonávania tejto strategicky dôležitej dohody, a tým ukončili dlhotrvajúci stav geopolitickej neistoty, a aby boli dobrým príkladom pre dosiahnutie mieru a stability v regióne, zdôrazňuje význam referenda z 30. septembra 2018 o otázke integrácie bývalej Juhoslovanskej republiky Macedónsko do EÚ a NATO;
4. berie na vedomie výsledok referenda z 30. septembra 2018; zdôrazňuje potrebu ďalšej podpory euro-atlantickej budúcnosti krajiny a vykonávania dohody z Prespy zo 17. júna 2018; nabáda vládu v Skopje, aby podnikla všetky potrebné a možné kroky s cieľom dodržať ustanovenia dohody z Prespy, ktorá otvára dvere k rokovaniam o prístupení k EÚ a NATO;
5. víta hlasovanie parlamentu (Sobranie) dňa 19. októbra 2018 o začatí procesu ústavnej zmeny s cieľom implementovať ustanovenia dohody z Prespy; vyzýva všetky politické strany, aby pokračovali v spolupráci v duchu spoločnej zodpovednosti pri ďalších krokoch v rámci postupu prijatia zmeny; opakovane zdôrazňuje svoju podporu európskej a euroatlantickej budúcnosti krajiny a naliehavo vyzýva vládu a parlament, aby pokračovali v práci na reformách, ktoré pripravia cestu k prístupeniu k EÚ; nabáda osobitného prokurátora a súdy, aby uskutočnili nezávislé vyšetrovania všetkých nevyriešených prípadov politického a trestného protiprávneho konania a postavili zodpovedné osoby pred súd;
6. víta diplomatické úsilie krajiny s cieľom podporiť dvojstrannú a regionálnu spoluprácu s Albánskom a vytvoriť nové kvalitatívne vzťahy v oblastiach ako obchod, presadzovanie práva, boj proti podvodom a predchádzanie terorizmu;

7. pripomína, že právne predpisy krajiny sú už do veľkej miery zosúladené s *acquis*; vyjadruje však poľutovanie nad tým, že niektoré z týchto právnych predpisov sa doteraz nevykonávajú; berie na vedomie zlepšenie, pokiaľ ide o súlade s vyhláseniami EÚ a rozhodnutiami Rady o spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politike, a zdôrazňuje význam postupného dosiahnutia úplného súladu, ktorý je nevyhnutným predpokladom pre euro-atlantickú budúcnosť krajiny;
8. uznáva pokrok, ktorý sa prijatím stratégie pre reformu verejnej správy a programu reformy finančného riadenia dosiahol vo verejnom sektore; vyzýva vládu, aby zaistila realizáciu týchto reforiem v plnom rozsahu; nabáda krajinu, aby ďalej posilňovala profesionalitu zlepšením transparentnosti a spravodlivého zastúpenia a zabezpečením úplného dodržiavania prijímania pracovníkov na pozície vo verejnej službe podľa zásluh;
9. s mimoriadnym pobúrením odsudzuje útok na parlament krajiny z 27. apríla 2017, ktorý predstavuje útok na demokraciu a počas ktorého viacerí poslanci a novinári utrpeli vážne zranenia, a žiada, aby boli organizátori a páchatelia postavení pred súd; víta prebiehajúce vyšetrovanie a súdne konanie v súvislosti s týmto prípadom; zdôrazňuje, že ustanovenie zodpovednosti za tieto činy násilia by sa malo aj naďalej vykonávať v súlade so zákonom a transparentným, nezávislým a primeraným spôsobom; ďalej odsudzuje akúkoľvek formu marenia a akékoľvek zneužívanie postupov parlamentu krajiny alebo prezidentských právomocí, ktoré sú v rozpore s ústavou;
10. v plnej miere súhlasí s odporúčaním Komisie a následným rozhodnutím Rady stanoviť jún 2019 ako dátum začatia prístupových rokovaní ako ocenenie povzbudivého reformného úsilia; domnieva sa, že vďaka rýchlemu začiatku procesu preverovania a prístupových rokovaní sa reformný proces prehĺbi a udrží sa jeho dynamika; domnieva sa, že začatie rokovaní by mohlo poskytnúť ďalšie stimuly pre demokratizáciu a posilniť kontrolu a vyvodzovanie zodpovednosti;
11. víta formálne pozvanie NATO z 11. júla 2018 na začatie rokovaní krajiny o členstve v Severoatlantickej aliancii;
12. domnieva sa, že členstvo bývalej Juhoslovanskej republiky Macedónsko v NATO by mohlo prispieť k dosiahnutiu vyššej bezpečnosti a politickej stability v juhovýchodnej Európe; vyzýva všetky členské štáty EÚ, ktoré sú členmi NATO, aby aktívne podporili vstup krajiny do NATO;
13. víta nadchádzajúci prechod krajiny do druhej etapy dohody o stabilizácii a pridružení a jej zapojenie do jadransko-iónskej iniciatívy, a vyzýva Radu, aby do stratégie EÚ pre región Jadranského a Iónskeho mora začlenila túto krajinu;

Demokratizácia

14. víta počiatočné kroky zamerané na obnovenie systému brzd a protiváh a prehĺbenie začleňovania vďaka opatreniam na zlepšenie prostredia, v ktorom pôsobia nezávislé inštitúcie dohľadu, médiá a organizácie občianskej spoločnosti; víta konštruktívny dialóg medzi vládou a organizáciami občianskej spoločnosti a úlohu, ktorú tieto organizácie zohrávajú pri zabezpečovaní výraznejšieho systému brzd a protiváh; zdôrazňuje, že prebiehajúce podstatné zmeny by sa mali uskutočňovať v inkluzívnej a otvorenej politickej atmosfére;

15. oceňuje úsilie, ktoré vynakladá vláda s cieľom zabrániť zhoršeniu situácie a vyriešiť doposiaľ pretrvávajúce problémy v súvislosti s ovládnutím štátu a nabáda na zvýšenie tohto úsilia; pripomína, že v prvom desaťročí 21. storočia bola krajina v prístupovom procese na poprednom mieste;
16. víta zlepšenie volebných právnych predpisov, zdôrazňuje však potrebu včasného preskúmania volebného zákona tým, že sa pozornosť komplexne zameria na zostávajúce odporúčania OBSE/ODIHR, Benátskej komisie a GRECO pre financovanie kampane a politických strán; zdôrazňuje, že treba vynaložiť väčšie úsilie na prevenciu a preskúmanie akejkoľvek formy zastrašovania voličov; naliehavo vyzýva politické strany, aby svoje vnútorné rozhodovacie procesy demokratizovali;
17. nabáda orgány, aby dokončili prerušené sčítanie obyvateľov, ktoré by poskytlo presnú štatistiku o údajoch o obyvateľstve, ktorá by slúžila ako základ pre programy štátneho rozvoja a primerané rozpočtové plánovanie, spolu s organizovaním volieb a vypočítaním výsledkov volieb
18. víta obnovenie schôdzí spoločného parlamentného výboru EÚ – bývalá Juhoslovanská republika Macedónsko a nabáda na pokračovanie v konštruktívnej činnosti tohto medziparlamentného rámca;
19. víta začatie procesu dialógu Jeana Monneta v Ochride 17. a 18. mája 2018 a následné prijatie etického kódexu s jednomyselnou podporou všetkých politických strán; nabáda pracovnú skupinu pre reformy a fungovanie parlamentu, aby preskúmala rokovací poriadok parlamentu a predložila návrhy zmien a harmonogramy ich prijatia v prioritných oblastiach uvedených v záveroch z Ochridu; nabáda všetky zainteresované strany zapojené do politického procesu, aby pokračovali v posilňovaní kultúry kompromisného a konštruktívneho politického dialógu, najmä medzi poslancami parlamentu, a aby sa zdržali akýchkoľvek obštrukcií, ktoré by prekážali účinnému fungovaniu parlamentu;
20. odporúča, aby parlament krajiny v plnej miere využíval svoje dozorné a legislatívne funkcie a prísne obmedzil využívanie skráteného konania, ktoré podkopávajú parlamentnú a verejnú kontrolu; žiada, aby sa dosiahli dôveryhodné výsledky v oblasti dohľadu nad spravodajskými službami a monitorovania ľudských práv a základných slobôd v krajine;
21. víta významné kroky, ktoré vláda podnikla na postupné obnovenie kultúry kompromisu oslovením všetkých zainteresovaných strán vrátane opozície s cieľom posilniť demokraciu a právny štát, a skutočnú túžbu po reforme inkluzívnym a transparentným spôsobom;
22. vyzýva, aby sa začala účinne vykonávať stratégia pre reformu verejnej správy a aby sa stanovili jasné hranice zodpovednosti; zdôrazňuje význam prijímania zamestnancov na základe zásluh a otvorenej súťaže pri všetkých postupoch prijímania do zamestnania a vyzýva na zvýšenie kapacity v oblasti riadenia ľudských zdrojov; vyzýva na silnejšie opatrenia s cieľom zvýšiť schopnosti sektora a finančného plánovania v celej verejnej správe;
23. víta posilnenie procesov decentralizácie vládou prijatím akčného plánu pre decentralizáciu a rozvoj na roky 2018 – 2020 ako dôležitý krok na riešenie nedostatku

finančných prostriedkov a služieb v obciach;

24. víta pokračujúce úsilie o podporu dobrej správy vecí verejných, zodpovednosti a slobodného prostredia pre médiá, a na zvýšenie transparentnosti a zlepšenie prístupu k verejným informáciám, a to aj zverejňovaním výdavkov štátnych inštitúcií; požaduje ďalšie kroky na zaručenie práv občanov na prístup k verejným informáciám; požaduje pretrvávajúce úsilie pri zvyšovaní otvorenosti rozhodovacieho procesu a zlepšovaní medziinštitucionálnej koordinácie;
25. požaduje, aby sa dosiahol ďalší pokrok v digitalizácii verejných informácií s cieľom zlepšiť ich prístupnosť, a vyzýva orgány, aby našli inovatívne elektronické riešenia na ďalšie zvyšovanie transparentnosti a ľahkého prístupu k verejným informáciám a na zníženie súvisiacej byrokracie;

Právny štát

26. pripomína, že v procese pristúpenia k EÚ má mimoriadny význam riadne fungovanie súdneho systému a účinné opatrenia na boj proti korupcii;
27. víta stratégiu reformy súdnictva zameranú na obnovenie nezávislosti súdnictva, zodpovednosti a profesionálnosti, a ukončenie politického zasahovania a selektívnej spravodlivosti a vyzýva vládu tejto krajiny a ostatných zúčastnených strán, aby zintenzívnili úsilie o riadne vykonávanie stratégie pre reformu súdnictva tým, že zavedú riadne mechanizmy monitorovania a hodnotenia; zdôrazňuje, že treba dokončiť harmonizáciu právnych predpisov s odporúčaniami Benátskej komisie; vyzýva na nepretržité prijímanie a vykonávanie opatrení, s ktorými sa počíta v stratégii pre reformu súdnictva; zdôrazňuje, že sa treba viac usilovať o ochranu súdnictva pred politickým zasahovaním;
28. víta zriadenie rady pre súdnu etiku v januári 2018 a organizáciu kurzov odbornej prípravy akademie sudcov a verejných prokurátorov o etickom správaní sudcov s cieľom predchádzať konfliktom záujmov a zaviesť protikorupčné opatrenia;
29. vyjadruje znepokojenie nad všadeprítomnou korupciou a víta počiatočné úspechy v oblasti jej prevencie a trestného stíhania; vyjadruje znepokojenie nad obmedzeným počtom právoplatných rozhodnutí súdov v prípadoch korupcie na vysokej úrovni, berie však na vedomie rozhodnutia súdu prvého stupňa o prípadoch korupcie a zneužitia právomoci, a o prípade udalostí z 27. apríla 2017; vyzýva na pokračovanie úsilia dosiahnuť výsledky vyšetrovaní, trestných stíhaní a právoplatných odsúdení v prípadoch korupcie na vysokých miestach a organizovaného zločinu; oceňuje prácu, ktorú vykonala špeciálna prokuratúra v zložitej situácii a naďalej vyjadruje obavy, pokiaľ ide o útoky na prácu tohto úradu a marenie vykonávania práce, ako aj nedostatok spolupráce s inými inštitúciami;
30. vyzýva orgány, aby zintenzívnili boj proti praniu špinavých peňazí a konfliktom záujmov vytvorením a posilnením kapacít jednotiek zameraných na boj proti korupcii, boj proti trestnej činnosti a finančné vyšetrovanie a tiež zaistením, konfiškáciou a vymáhaním a riadením majetku; naliehavo vyzýva orgány, aby dosiahli výsledky v oblasti vyšetrovaní a trestných stíhaní a aby zvýšili počet odsúdení v prípadoch prania špinavých peňazí a finančných trestných činov na vysokej úrovni; víta prijatie zákona o ochrane oznamovateľov, ktorý zaisťuje lepšiu ochranu oznamovateľov a posilňuje

vládne protikorupčné politiky; požaduje naliehavé preskúmanie zákonov o boji proti korupcii, finančnej kontrole a verejnom obstarávaní; podporuje reformu všeobecného právneho rámca, aby mala štátna komisia pre prevenciu korupcie jasné právomoci a mohla pracovať úplne nezávisle, tak aby Úrad verejného prokurátora proti organizovanému zločinu a korupcii mohol viesť pravidelné vyšetrovania;

31. poukazuje na to, že korupcia a organizovaná trestná činnosť sú v tomto regióne veľmi rozšírené a takisto predstavujú prekážku brániacu krajine v demokratickom sociálnom a hospodárskom rozvoji; domnieva sa, že regionálna stratégia a rozšírená spolupráca medzi všetkými krajinami v tomto regióne sú zásadne dôležité prvky účinnejšieho boja proti týmto problémom;
32. žiada prísne vyvodzovanie politickej a právnej zodpovednosti za trestné činy vrátane činov súvisiacich so škandálom s odpočúvaním; naliehavo vyzýva parlament krajiny, aby dokončil reformu spravodajských služieb, a tým zabezpečil náležitý externý dohľad nad bezpečnostnými a spravodajskými agentúrami;
33. naliehavo vyzýva orgány, aby podnikli rozhodné kroky s cieľom rozložiť zločinecké siete zapojené do obchodovania s drogami, zbraňami a ľuďmi a aby zvýšili inštitucionálnu kapacitu a medziinštitucionálnu spoluprácu medzi agentúrami presadzovania práva a zlepšil výsledky vyšetrovaní, trestných stíhaní a konečných odsúdení;
34. vyjadruje uznanie v súvislosti s vynaloženým úsilím a konštruktívnou úlohu, ktorú táto krajina zohráva pri riešení problémov spojených s európskou migračnou a utečeneckou krízou; berie na vedomie pretrvávajúce úsilie a požaduje ďalšie zlepšenie azylového systému a riadenia migrácie; nabáda krajinu, aby na základe novej dohody o štatúte zintenzívnila a prehĺbila regionálnu spoluprácu a partnerstvo s agentúrou Frontex, ktorá je vzájomne prínosná, s cieľom rozložiť siete obchodovania s ľuďmi;
35. zdôrazňuje, že treba zabezpečiť, aby sa s migrantmi a utečencami, najmä ženami a deťmi, ktorí žiadajú o azyl v tejto krajine alebo ktorí cez ňu prechádzajú, zaobchádzalo v súlade s medzinárodným právom a právom EÚ;
36. považuje za potrebné, aby orgány pokračovali vo svojom úsilí o boj s islamskou radikalizáciou a so zahraničnými teroristickými bojovníkmi, a aby toto úsilie zintenzívnil; vyzýva, aby sa toto úsilie vykonávalo užšou spoluprácou medzi bezpečnostnými agentúrami a organizáciami občianskej spoločnosti, náboženskými predstaviteľmi, miestnymi spoločenstvami a ďalšími štátnymi inštitúciami v oblasti vzdelávania, zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb; vyzýva takisto na nepretržité monitorovanie vracajúcich sa zahraničných bojovníkov zo strany bezpečnostných služieb, ich riadnu reintegráciu a neustálu výmenu informácií s orgánmi EÚ a susedných členských štátov;
37. vyzýva na ďalšie zdokonalenie systému spravodlivosti pre deti; vyzýva príslušné orgány, aby poskytli dostatočné rozpočtové prostriedky na uplatňovanie zákona EÚ v oblasti spravodlivosti pre deti a aby zlepšili podporné služby pre dievčatá a chlapcov, ktorí sú obeťami násillia a zneužívania, a pre deti, ktoré majú konflikt so zákonom;
38. vyzýva maďarské orgány, aby poskytli všetky relevantné informácie a potrebné vysvetlenia týkajúce sa prípadu bývalého macedónskeho premiéra Gruevského, ktorý

utiekol zo svojej krajiny s tajnou diplomatickou pomocou Maďarska, aby sa vyhol trestu odňatia slobody; považuje to za akt zasahovania do vnútorných záležitostí bývalej Juhoslovanskej republiky Macedónsko a najmä za akt pohrdania súdom a právnym štátom v tejto krajine; berie na vedomie žiadosť o vydanie, ktorú vydali orgány v Skopje, a očakáva, že Maďarsko bude konať v prísnom súlade s príslušnými vnútroštátnymi a medzinárodnými právnymi predpismi a kladne odpovie na túto žiadosť;

Základné práva a občianska spoločnosť

39. víta opatrenia na zlepšenie dôvery medzi etnickými skupinami a požaduje otvorené a transparentné preskúmanie zostávajúcich otázok týkajúcich sa vykonávania ORD; považuje za nevyhnutné zabezpečiť v plnej miere zapojenie etnických menšín do verejného života, požaduje ďalšie opatrenia na podporu začlenenia menšín do vzdelávania s cieľom oživiť sociálnu súdržnosť a integráciu komunití;
40. domnieva sa, že macedónske súdne konania musia pokračovať v súlade s postupmi krajiny a že Nikola Gruevski sa musí zodpovedať v rámci macedónskeho systému súdnictva; vyzýva Maďarsko, aby rešpektovalo nezávislosť macedónskeho systému súdnictva a zásady právneho štátu v krajine, prehodnotilo politický azyl udelený Nikolovi Gruevskému a pokračovalo v jeho vydaní do Skopje; očakáva, že všetky dotknuté strany budú konať prísne v súlade s príslušnými vnútroštátnymi a medzinárodnými právnymi predpismi; zdôrazňuje, že tieto súdne konania by nemali byť spolitizované;
41. víta reformy a úsilie zamerané na postupné zosúladenie právneho rámca s normami EÚ, rozhodnutie krajiny stať sa pozorovateľom v Agentúre Európskej únie pre základné práva a ratifikáciu väčšiny medzinárodných nástrojov v oblasti ľudských práv; podporuje úplné uplatňovanie noriem v oblasti ľudských práv a politických dokumentov, ako je Európsky dohovor o ľudských právach, s osobitným dôrazom na právo na spravodlivý proces, slobodu zhromažďovania a združovania, právo na život, slobodu prejavu a rešpektovanie súkromného a rodinného života;
42. konštatuje, že prijatie zákona o používaní jazykov je dôležitým úspechom a vyjadruje poľutovanie nad taktikou, ktorej cieľom je narušiť jeho prijatie v plnom súlade so štandardnými postupmi;
43. víta ratifikáciu Istanbulskeho dohovoru v krajine 23. marca 2018 a naliehavo ju žiada, aby ukončila právne reformy zamerané na boj proti diskriminácii a násiliu páchanému na ženách, dievčatách a všetkých deťoch, a pokračovala v odstraňovaní domáceho a rodovo motivovaného násillia, ktoré sú stále rozšírené;
44. zdôrazňuje, že treba zabezpečiť autonómiu nezávislých orgánov dohľadu a prideliť im primerané ľudské a finančné zdroje; vyjadruje uznanie úradu ombudsmana za presadzovanie ľudských práv a zdôrazňuje, že treba zabezpečiť, aby sa v nadväznosti na jeho rozhodnutia systematicky prijímali súvisiace opatrenia;
45. vyjadruje aj naďalej znepokojenie nad zúfalou situáciou osôb so zdravotným postihnutím a pretrvávajúcou diskrimináciou voči nim; vyzýva na účinné vykonávanie existujúcich nástrojov a stratégií;

46. víta počiatočné kroky s cieľom posilniť prevenciu diskriminácie a naliehavo vyzýva orgány, aby do zákona o prevencii a ochrane diskriminácie ako dôvody diskriminácie zahrnuli sexuálnu orientáciu a rodovú identitu; vyzýva orgány, aby vyčlenili primerané rozpočtové prostriedky na vykonávanie národnej stratégie pre rovnosť a nediskrimináciu v rokoch 2016 – 2020; naliehavo vyzýva orgány, aby prijali účinné opatrenia v boji proti trestným činom z nenávisťi a nenávisťným prejavom proti menšinám vrátane zraniteľných skupín ako Rómovia a osoby LGBTI, a trestali homofóbne a transfóbne násilie a podnecovanie k násiliu; vyjadruje aj naďalej znepokojenie nad tým, že predsudky spoločnosti pokračujú a že nenávisťné prejavy proti osobám LGBTI v médiách, na internete a v sociálnych médiách sú bežné; vyzýva orgány, aby zabezpečili účinnú ochranu a zaviedli odrádzajúce a primerané sankcie za nenávisťné prejavy, homofóbne/transfóbne konanie a násilie; zdôrazňuje potrebu zaručiť prístup k zdravotnej starostlivosti pre transrodové osoby; vyjadruje poľutovanie nad pretrvávajúcimi nedostatkami v činnosti komisie na ochranu pred diskrimináciou; víta zriadenie parlamentnej skupiny za práva komunity LGBTI, ako aj parlamentnej skupiny za práva Rómov, ktorých členmi sú poslanci rôznych parlamentných strán;
47. požaduje, aby sa stratégie a právne predpisy týkajúce sa práv osôb patriacich k menšinovým skupinám a ich ochrana plne vykonávali a podporovali z verejných zdrojov; trvá na tom, aby sa prijímali opatrenia na ďalšie zlepšenie vzdelávania, miery zamestnanosti, zdravia, bývania, prístupu k tovarom a službám a životných podmienok Rómov, a odsudzuje školskú segregáciu a iné formy diskriminácie;
48. víta zásadné zlepšenie prostredia pre fungovanie organizácií občianskej spoločnosti, ako aj konzultácie s týmito organizáciami vrátane zriadenia rady pre spoluprácu s občianskou spoločnosťou; zdôrazňuje potrebu posilniť právny, finančný, administratívny a politický rámec, a to aj prijatím zákonov o nadáciách a darcovstve; zdôrazňuje význam štruktúrovaného zapojenia organizácií občianskej spoločnosti, a to pravidelnejším, komplexným, nediskriminačným a predvídateľným konzultačným procesom;
49. opakuje svoju podporu iniciatíve zriadiť regionálnu komisiu poverenú zistením faktov o vojnových zločinoch a iných prípadoch závažného porušenia ľudských práv spáchaných v bývalej Juhoslávii (ďalej len „komisia“); naliehavo vyzýva vládu, aby prevzala vedenie v súvislosti s jej zriadením; zdôrazňuje význam tohto procesu a aktívnej účasti všetkých regionálnych politických predstaviteľov pre to, aby komisia mohla začať svoju činnosť bez ďalšieho odkladu; upozorňuje na návrh akčného plánu pre komisiu s jasnými dátumami a referenčnými hodnotami, ktorý vypracovala koalícia pre túto komisiu;
50. víta zvýšené úsilie vlády o intenzívnejší proces odinštitucionalizovania a reformu sociálneho sektora; vyjadruje uznanie odhodlaniu ukončiť umiestňovanie detí do veľkých verejných inštitúcie a zriadiť na miesto nich komunitné služby starostlivosti; vyzýva orgány, aby prijali naliehavé opatrenia na zvrátenie trendu zvyšujúcej sa miery perinatálnej úmrtnosti a vytvorili systém na analýzu príčin tohto alarmujúceho trendu;
51. víta partnerstvo medzi vládou a národnou radou mládeže tejto krajiny pri implementácii systému záruk pre mladých ľudí ako dobrého mechanizmu spolupráce medzi mladými ľuďmi a rozhodovacími orgánmi pri formulácii a realizácii politik v oblasti mládeže; vyzýva vládu, aby zvýšila finančnú podporu organizáciám mládeže a mladých ľudí s cieľom riešiť problém odlivu mozgov;

Médiá

52. zdôrazňuje kľúčovú úlohu nezávislých médií pre demokratické a slobodné prostredie; berie na vedomie mierne zlepšenie mediálneho prostredia, ako aj podmienok pre nezávislú spravodajskú činnosť; vyzýva na iniciatívy na vytvorenie prostredia priaznivého pre profesionálne správanie všetkých zainteresovaných strán z mediálnej oblasti, bez akýchkoľvek vnútorných a vonkajších vplyvov, ako aj pre investigatívnu žurnalistiku; víta ukončenie štátom sponzorovanej reklamy v médiách založenej na politickom protežovaní ako dôležité opatrenie na podporu rovnakých podmienok v tomto odvetví a vyzýva na zavedenie ďalších záruk proti politizácii médií; zdôrazňuje potrebu posilniť nezávislosť a kapacitu orgánu na reguláciu médií a verejnoprávneho vysielateľa; žiada opatrenia na posilnenie ochrany pracovných a sociálnych práv novinárov a zabezpečenie toho, aby v prípade násilia, zneužívania novinárov alebo vyhrážania sa im novinárom neexistovala beztrestnosť, čo by tiež prispelo k zníženiu rozšírenej autocenzúry v médiách;
53. víta zlepšenia v zabezpečovaní prístupu k informáciám; zdôrazňuje, že treba aktualizovať predpisy týkajúce sa mediálnych služieb a prístupu k verejným informáciám; zdôrazňuje potrebu preukázať nulovú toleranciu hrozieb, zavražďovania a útokov proti novinárom a ich účinné sledovanie, a to primeranou evidenciou a dôkladným vyšetrovaním takýchto prípadov; odsudzuje akékoľvek nenávistné prejavy a štvavé vyhlásenia; vyzýva na prijatie účinných opatrení na boj proti týmto prejavom a proti porušovaniu etického kódexu na internete; poukazuje aj na potrebu bezodkladnej reformy mediálneho odvetvia s cieľom posilniť agentúru pre audio a audiovizuálne mediálne služby, a zaručiť objektívne a profesionálne spravodajstvo;

Hospodárstvo

54. zdôrazňuje, že treba zlepšovať podnikateľské prostredie zabezpečením fiškálnej konsolidácie a regulačnej transparentnosti a spoľahlivosti a zároveň sa zamerať na vyriešenie pretrvávajúcich nedostatkov týkajúcich sa právneho štátu, ťažkopádnych regulačných postupov a svojvoľne vykonávaných kontrol;
55. naliehavo vyzýva orgány, aby sa zamerali na rozsiahle neformálne hospodárstvo a pretrvávajúce problémy daňových únikov a nedostatočnej vymáhateľnosti zmlúv, ktoré naďalej odrádzajú od priamych zahraničných investícií; zdôrazňuje, že treba prijať opatrenia týkajúce sa verejného obstarávania a vnútornej finančnej kontroly; berie na vedomie potrebu zvýšiť transparentnosť údajov o verejných výdavkoch, verejnom obstarávaní, štátnej pomoci a využívaní finančných prostriedkov EÚ; vyzýva na prijatie opatrení na zlepšenie kapacít plánovania, programovania a riadenia v rámci vnútroštátnej štruktúry nástroja predvstupovej pomoci (IPA);
56. vyzýva vládu, aby digitalizáciu stanovila za jednu zo svojich prierezových kľúčových priorít; naliehavo vyzýva, aby sa urýchlene vyvinula dlhodobá digitálna agenda, okrem iného aj stratégia e-governance, stratégia IKT a národná stratégia kybernetickej bezpečnosti; zdôrazňuje, že komplexnou digitálnou agendou sa podporí ekonomické prostredie a výkonnosť, zvýši transparentnosť a efektívnosť verejnej správy a služieb;
57. oceňuje snahy vlády o zlepšenie podmienok pre mladých ľudí a zvýšenie účasti mládeže v politike, napríklad na základe národnej stratégie pre mládež (2016 – 2025); nabáda vládu, aby riešila vysokú mieru nezamestnanosti mladých ľudí preklenutím nesúladu

medzi zručnosťami mladých absolventov a potrebami súkromných spoločností;

58. naliehavo vyzýva vládu, aby komplexne a inovačne riešila dlhodobú nezamestnanosť, nezamestnanosť mládeže a nízku mieru účasti žien na trhu práce; požaduje naliehavé reformy v oblasti vzdelávania s cieľom zabezpečiť, že nadobudnuté zručnosti budú zodpovedať potrebám na trhu práce, a zabrániť tak úniku mozgov; vyzýva vládu na predloženie stratégie v oblasti digitálnych zručností a na zvýšenie digitálnej gramotnosti obyvateľstva;
59. pripomína, že bývalá Juhoslovanská republika Macedónsko uskutočnila posledné sčítanie obyvateľov v roku 2002; zdôrazňuje, že treba vykonať nové dlho odkladané sčítanie obyvateľov s cieľom získať aktuálne a reálne demografické štatistiky v súlade s normami EÚ;
60. víta, že macedónsky parlament prijal nový zákon o energetike, ktorým sa transponuje tretí energetický balík, a je tak v plnom súlade so Zmluvou o Energetickom spoločenstve; vyzýva orgány, aby sa zamerali na reformy energetického trhu a zároveň zaručili bezpečnosť dodávok a diverzifikáciu zdrojov energie, najmä obnoviteľnými zdrojmi energie;
61. berie na vedomie niekoľko plánovaných projektov v oblasti infraštruktúry v rámci chránených oblastí, ktoré by pravdepodobne mali významný vplyv na budúce lokality siete Natura 2000; vyzýva v tejto súvislosti na dodržanie odporúčania stáleho výboru Bernského dohovoru (č. 184(2015)) pozastavením vykonávania projektov na území národného parku Mavrovo dovtedy, kým sa vypracuje strategické environmentálne hodnotenie v plnom súlade s právnymi predpismi EÚ o ochrane životného prostredia; ďalej vyzýva na dodržanie rozhodnutia Výboru pre svetové dedičstvo UNESCO (č. 40 COM 7B.68) o prírodnom a kultúrnom dedičstve ochridského regiónu a na uskutočnenie celkového strategického environmentálneho hodnotenia (SEA) a posúdenie vplyvu na kultúrne dedičstvo (HIA) pred vykonaním akýchkoľvek ďalších prác; naliehavo žiada o vypracovanie vnútroštátnej stratégie pre oblasť vodnej energie v súlade s právnymi predpismi EÚ o ochrane životného prostredia;
62. nabáda krajinu, aby vytvorila konkurenciu na trhu s plynom a energiou s cieľom úplne oddeliť poskytovateľov v súlade s tretím energetickým balíkom EÚ; vyzýva na podstatné zlepšenia v oblasti energetickej efektívnosti, výroby energie z obnoviteľných zdrojov a boja proti zmene klímy;
63. oceňuje, že bývalá Juhoslovanská republika Macedónsko ratifikovala 9. januára 2018 Parížsku dohodu, pretože boj proti zmene klímy možno viesť len spoločným úsilím;
64. víta pozitívny prístup vlády k regionálnej spolupráci a dobrým susedským vzťahom a aktívnu účasť na regionálnych iniciatívach, ako sú proces spolupráce v juhovýchodnej Európe, Rada pre regionálnu spoluprácu, CEFTA, program v oblasti prepojenosti šiestich krajín západného Balkánu, Zmluva o Energetickom spoločenstve, dohoda o spoločnom európskom leteckom priestore, Stredoeurópska iniciatíva, regionálna iniciatíva v oblasti migrácie a azylu a brdsko-brijuniský proces;
65. víta angažovanosť krajiny vo vzťahu k projektom v oblasti prepojitelnosti, ktoré sa vykonávajú v rámci berlínskeho procesu; berie na vedomie potrebu diverzifikovať cestnú dopravu prijatím reformných opatrení v oblasti železničnej dopravy vrátane

modernizácie alebo výstavby železničných spojení zo Skopje do hlavných miest susediacich krajín; vyzýva na dosiahnutie väčšieho pokroku pri dokončovaní železničného a cestného spojenia s koridormi VIII a X;

66. žiada ďalšie zjednodušenie obchodu a ciel a diverzifikáciu vývozu, a to aj využitím potenciálu, ktorý ponúka medziregionálny obchod; vyzýva Komisiu, aby krajinu vyňala zo zoznamu krajín, pre ktoré platia ochranné opatrenia na dovoz ocele a hliníka;
67. vyjadruje znepokojenie nad alarmujúcou úrovňou znečistenia ovzdušia v Skopje a iných veľmi znečistených mestách a vyzýva štátne a miestne orgány, aby urýchlene prijali primerané opatrenia na zvládnutie tejto núdzovej situácie, a to účinnými cieľovými opatreniami na monitorovanie a zlepšovanie kvality ovzdušia vrátane posilnenia verejnej dopravy a účinných plánov mobility; naliehavo vyzýva krajinu, aby urýchlene zosúladiła svoje právne predpisy s *acquis* v oblasti ochrany životného prostredia, prírody a klímy; vyzýva na rozvoj systémov pre nakladanie s odpadom;

o

o o

68. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a vláde a parlamentu bývalej Juhoslovanskej republiky Macedónsko.